

FERHAT ÜNLÜ

Papazla bozulan perhiz

"Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek ve devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etmek..."

Bu suçlamalar, Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilatı'nın (CIA) otuz yıl sonra gizliliği kalktıktan sonra açıkladığı belgelerdeki gibi kimi kısımları sansürlenmiş [Rahip Brunson](#) iddianamesinin girişinden... 29 Nisan'da bu köşede 'Bir espionaj iddianamesi' başlığı ile yazdığım bu iddianame, Andre [Craig Brunson](#)'ın ev hapsine alınmasından sonra ABD'nin, Trump da dâhil en yetkili ağızlardan "Rahibi serbest bırakın, yoksa ekonomik yaptırım uygularız" tehditlerinden ötürü yeniden gündemde.

Peki, kim bu Brunson? ABD için neden bu kadar önemli? Ve Washington'ın, tutuklandığı ilk günden beri [Kemal Sunal](#)'ın *Sahte Kabadayı* filmindeki gibi nasırına basılmış mafya lideri misali inlemesine sebep olacak ne özelliği var?

İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosu Savcısı Berkant Karakaya'nın hazırladığı 2018/1536 numaralı, 5 Mart 2018 tarihli iddianameden (iddianamenin tek şüphelisi Brunson) anladığımız kadarıyla Brunson, [Türkiye](#)'ye karşı espionaj (casusluk) faaliyetleri yürütmekle kalmamış, Türkiye karşıtı iki büyük örgütle [PKK](#) ve [FETÖ](#) ile de işbirliği içinde yıkıcı, bölücü faaliyetlere katkı sağlamış.

Birkaçı 'iri kıyım', onlarca terör örgütünün, üst aklın maestroluğunda bir araya gelip yıkamadığı, tek bir çakıl taşı dahi alamadığı koskoca Türkiye Cumhuriyeti'ni tek başına bir rahibin yıkması düşünülemez elbette. Ama mesele bu kadar basit değil. Brunson, en az beş asırlık geçmişi olan misyonerlik maskeli Türkiye karşıtı casusluk faaliyetlerinin sembolü olarak görülen ve bu doğrultuda hakkında adli süreç başlatılan bir isim. Yani Türkiye, bu yargılama ile Brunson'ın şahsında ABD'ye ve giderek tüm Batı'ya, "Artık bu tür faaliyetlerine göz yummayacağım" demiş oldu.

ABD, Brunson konusunda verdiği tepkiye benzer bir tepkiyi Başkonsolosluk çalışanı Metin Topuz için de göstermişti ama o krizin çapı bu kadar büyümemişti.

NE SAVAŞ NE BARIŞ, SÜREKLİ GERGİNLİK

Brunson olayı her açıdan bir ilk. ABD'nin, olaydan böylesine rahatsız olmasının sebebi bu. Brunson meşhur Thomas Edward Lawrence misali konvansiyonel savaş dönemi casusluğundan ziyade ABD ile "Ne savaş ne barış, sürekli gerginlik" durumunun hâkim olduğu günümüzde postmodern formlarda casusluk faaliyeti yürütüyordu. Bunu da iddianameye dayanarak söylüyoruz. İddianamenin istihbari yönden güçlü

bir arka planın ürünü olduğu görülüyor. Bir başka deyişle Brunson'ın faaliyetleri bir süredir takip altında imiş. Anladığımız bu.

Brunson iddianamesinde esas konuyla da doğrudan ilgisi bulunmayan CAMA, Mormonlar gibi bahisler de var. (CAMA adlı gizli örgütün üyesi olan Thomas Tofilon adlı bir tarihi eser kaçakçısı misyonerin hikâyesini 15 Mayıs 2016'da bu köşede okumuştunuz.)

İddianamenin girişinde yazılan kanıtlar şunlar: Dua kod isimli gizli tanığın beyanı, Ateş kod adlı gizli tanığın beyanı, Göktaş kod isimli gizli tanığın beyanı, diğer tanık beyanları, şüphelinin telefonu ve malzemelerden elde edilen teknik materyaller, gizli tanığın teslim ettiği doküman ve materyaller, Göç İdaresi yazıları ve diğer deliller.

İddianameye temel teşkil eden Dua kod adlı gizli tanığın söyledikleri ve savcılığa verdiği belgeler de bir kişinin, ayrıntılarına kadar her şeyi hatırladığı olaylar zincirinin parçası değil de istihbarat faaliyeti yürütmüş tüzel bir kişiliğin çalışmaları gibi duruyor.

Gizli tanık Dua, FETÖ'nün Ramazan kod adlı Ege Bölgesi eski imamı Bekir Baz ile Brunson'ın temas içinde olduğunu söylüyor. Bu ilişki, FETÖ'nün soyadıyla müsemma 'baz' istasyon kayıtlarıyla da doğrulanan bir ilişki. Gizli tanık, Baz'ı fotoğraflarından teşhis ediyor. Bekir Baz'ın, 17-25 Aralık sürecinden beri Türkiye tarafından turuncu kategoride aranan bir FETÖ firarisi olduğunu da hatırlatalım.

ABD CENTİLMENLİK ANLAŞMALARINA UYMUYOR

Ülkelerin istihbarat servisleri arasındaki meseleler genelde kapalı kapılar ardında, gizli bir centilmenlik anlaşmasıyla çözülür. Haklı olan ülke taleplerini sıralar, aksi takdirde daha çok diplomatlar için kullanılan 'Persona non grata' (İstenmeyen adam) sınıfına giren şahıslarla ilgili tasarruflara devam edeceğini duyurur.

ABD, bu tür gizli centilmenlik anlaşmalarına riayet etmediği, bilhassa PKK ve FETÖ konusunda Türkiye'ye verdiği sözleri tutmadığı için köşeye sıkıştırılıyor.

ABD ile bu sorunları neden yaşadığımız sorusunun pek çok yanıtı var elbette. En önemlilerinden biri liderlik meselesi. Türkiye ile Rusya'nın Suriye konusundaki işbirliğinin sağlıklı yürümesinin en önemli sebebi Başkan [Recep Tayyip Erdoğan](#)'ın ve Rusya Lideri [Vladimir Putin](#)'in güçlü liderlikleri. Aynı iradeyi [Donald Trump](#)'ta göremiyoruz ve o yüzden ABD sözlerini tutmadığı için Brunson türü krizler yaşanıyor.

Andrew Craig Brunson 9 Aralık 2016'da gözaltına alındı. O tarihten bu yana, ev hapsine alınana kadar tutukluymuştu. [15 Temmuz](#) olmasaydı Türkiye muhtemelen böyle bir tasarrufta bulunmazdı. 15 Temmuz, bu manada Türkiye'nin ABD'ye "Yaptıkların yeter" diyerek rest çekmesinin miladıdır.

ABD yönetiminin anlamadığı şey, uzun 'sözde ittifak, özde bağımlılık' mazimizde olduğu gibi Türkiye'nin ABD'ye bu tür konularda boyun eğeceğini sanması. Rahip Brunson olayı vesilesiyle şunu anlamaları gerekiyor: Papaz her zaman pilav yemez. Türkiye, ABD'nin 'asimetrik kazıkları' konusunda artık perhizini bozdu.

- > 15 Temmuz Cuma şehitleri (15.7.2018)
- > 'Şaşırtıcı' FETÖ gerçekleri (8.7.2018)
- > Türkiye'nin ilk başkanı (1.7.2018)

SABAH

SABAH